

Jordbruksutskottets betänkande

1980/81: 18

om statsbudgeten för budgetåret 1981/82 i vad avser jordbruksdepartementets verksamhetsområde (prop. 1980/81: 100 bilaga 13)

TIONDE HUVUDTITELN

I detta betänkande behandlas proposition 1980/81: 100 bilaga 13 Jordbruksdepartementet med undantag av de anslag som är upptagna under avsnitten Skogsbruk och Idrott och friluftsliv. Anslagen under skogsbruksavsnittet kommer att behandlas i ett senare betänkande om skogsvårdsstyrelsernas organisation, m. m. Anslagen om idrott m. m. behandlas av kulturutskottet.

Jordbruksdepartementet m. m.

1. Jordbruksdepartementet m. fl. anslag. Utskottet tillstyrker regeringens förslag i proposition 1980/81: 100 bilaga 13 (jordbruksdepartementet) under punkterna A 1–A 4 (s. 11–13) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1981/82 anvisar

1. till *Jordbruksdepartementet* ett förslagsanslag av 16 172 000 kr.,
2. till *Lantbruksrepresentanter* ett förslagsanslag av 2 572 000 kr.,
3. till *Kommittéer m. m.* ett reservationsanslag av 16 800 000 kr.,
4. till *Extra utgifter* ett reservationsanslag av 500 000 kr.

Jordbrukets rationalisering m. m.

2 a. Lantbruksstyrelsen. Regeringen har under punkt B 1 (s. 14–17) föreslagit riksdagen att till Lantbruksstyrelsen för budgetåret 1981/82 anvisa ett förslagsanslag av 39 010 000 kr.

Motion

I motion 1980/81: 1370 av Filip Johansson m. fl. (c, s, m, fp, vpk) yrkas att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna att åtgärder bör vidtas för att lokalisera den centrala rennäringsadministrationen till Jokkmokk.

Utskottet

Regeringens förslag innebär att medel för lantbruksstyrelsens verksamhet för nästa budgetår bör beräknas med utgångspunkt i huvudförslaget. För vissa uppgifter inom det ekonomiska försvaret har därvid beräknats 103 000 kr.

1 *Riksdagen 1980/81. 16 saml. Nr 18*

Utskottet tillstyrker i propositionen framlagt förslag och förordar således att anslaget förs upp med 39 010 000 kr.

I motion 1370 hemställs om åtgärder i syfte att lokalisera den centrala rennäringsadministrationen till Jokkmokk. En sådan lokalisering skulle enligt motionärernas mening underlätta såväl den samiska befolkningens kontakter med den centrala rennäringsadministrationen som kontaktverksamheten mellan olika myndighetsfunktioner och institutioner av stor betydelse för rennäringen och sysselsättningen bland samerna.

Lantbruksstyrelsen är central förvaltningsmyndighet för ärenden om bl. a. rennäringen och rennäringens rationalisering. Utskottet har därför funnit lämpligt att behandla motionen under denna punkt.

För lantbruksstyrelsens handläggning av rennäringsfrågor finns inom styrelsens veterinär- och husdjursavdelning en särskild rennäringsenhet inrättad. Inom enheten handläggs frågor om rennäringens rationalisering innefattande översiktlig planering, rådgivning, statliga stödåtgärder såsom bidrag, lånegarantier, avgångsvederlag m. m., marknadsfrågor, rensläkt, avsättning av renprodukter m. m., renbeteskonventionerna med Norge och Finland, utnyttjande av mark ovan odlingsgränsen och inom renbetesfjällen samt sysselsättningsfrågor för samer.

För närvarande ingår i rennäringsenheten en befattning som avdelningsdirektör, en som byrådirektör och 1 1/4 biträdestjänst. Härutöver har enheten tillgång till myndighetens gemensamma resurser inom områdena juridik, information, administration osv. Lantbruksstyrelsen inklusive rennäringsenheten är lokaliserad till Jönköping. Inom lantbruksstyrelsens organisationsplan men med placering i Luleå finns vidare en förste byråsekreterare, som har till uppgift att samordna lantbruksverkets sysselsättningskapande åtgärder inom renskötselområdet. Vidare finns en byrådirektör för rådgivning i rennäringsfrågor stationerad i Umeå.

Regionalt handläggs rennäringsfrågor inom lantbruksnämnderna i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län. Inom var och en av dessa nämnder finns en särskild rennäringsenhet. Förutom frågor angående rationalisering, stöd och rådgivning m. m. handlägger rennäringsenheterna fjällförvaltningsärenden såsom jakt- och fiskeupplåtelser m. m.

Som framgår av motionen hänger yrkandet om viss decentralisering av rennäringsadministrationen bl. a. samman med strävandena att motverka den sysselsättningsminskning i Jokkmokksregionen som blir en följd av att vattenfallsverkets byggnadsverksamhet i området kommer att minska kraftigt. Utskottet, som inte har att anlägga sysselsättningspolitiska synpunkter på frågan, har begränsat sig till att pröva ärendet med huvudsakligt beaktande av rennäringens intressen. Utskottet får härvid anföra följande.

Vad angår motionärernas önskan om möjligheter för den samiska befolkningen att få ökad kontakt med den centrala administrationen förtjänar det enligt utskottets mening att understrykas att lantbruksstyrelsens uppgift som central rennäringsmyndighet är av övergripande natur. Beslut av

lantbruksverket i fråga om rennärning, sameby, ekonomiskt stöd, markförvaltning m. m. fattas i första hand av vederbörande lantbruksnämnd, som även har att svara för kursverksamhet och övriga direkta kontakter med rennäringsstutövarna. Såvitt avser lantbruksnämnden i Norrbottens län sköts denna verksamhet från huvudkontoret i Luleå och från lokala rennäringskontor belägna på sex olika platser i länet, bl. a. i Jokkmokk. Rennäringsadministrationen är sålunda redan i dag i förhållandevis stor utsträckning decentraliserad till det aktiva renskötselområdet. Detta är naturligtvis inte ett skäl för att inte ytterligare utlokalisering av de administrativa funktionerna på rennäringsens område skulle kunna medföra vissa fördelar. Utskottet delar motionärernas mening att det så långt det är praktiskt möjligt bör vidtas åtgärder som ytterligare kan underlätta den samiska befolkningens kontakter med den centrala rennäringsadministrationen.

Som redovisas i motionen har regeringen gett lantbruksstyrelsen i uppdrag att i samarbete med statskontoret utreda de organisatoriska förutsättningarna för en lokalisering till Jokkmokk av den regionala rennäringsadministrationen i Norrbotten. Enligt utskottets uppfattning synes det motiverat att man i de fortsatta övervägandena på förevarande område även undersöker möjligheterna att lokalisera den centrala rennäringsadministrationen i närmare anslutning till renskötselområdet. Sambandet med annan viktig verksamhet på området, såsom forsknings- och försöksverksamheten vid Sveriges lantbruksuniversitet och statens veterinärmedicinska anstalt, bör även uppmärksammas. Aktualiserade planer på att förlägga en renforskningsstation till Vindelns kan även ha betydelse i sammanhanget. Det bör ankomma på regeringen att närmare bestämma hur den förordade översynen bör genomföras.

Vad utskottet här anfört med anledning av motion 1370 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen till *Lantbruksstyrelsen* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 39 010 000 kr.,
2. beträffande decentralisering av den centrala rennäringsadministrationen att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1980/81: 1370.

2 b. Lantbruksnämnderna. Regeringen har under punkt B 2 (s. 17–18) föreslagit riksdagen att till Lantbruksnämnderna för budgetåret 1981/82 anvisa ett förslagsanslag av 198 504 000 kr.

Motion

I motion 1980/81: 338 av Iris Mårtensson m. fl. (s) yrkas att riksdagen hos regeringen begär att lantbruksnämnden i Gävleborgs län får en lokalrådgivare som kan ägna tid åt frågor om sysselsättning i länets glesbygder.

Utskottet

Enligt regeringens förslag bör medel för lantbruksnämndernas verksamhet för nästa budgetår beräknas med utgångspunkt i huvudförslaget. Bl. a. har därvid beräknats 800 000 kr. för vissa uppgifter inom det ekonomiska försvaret.

Utskottet tillstyrker förslaget och förordar alltså att anslaget för nästa budgetår förs upp med 198 504 000 kr.

I motion 338 yrkas att riksdagen hos regeringen begär att lantbruksnämnden i Gävleborgs län får en lokalrådgivare som kan ägna tid åt frågor om sysselsättning i länets glesbygder. Motionärerna erinrar om att länsstyrelserna fr. o. m. 1979 fått utvidgade uppgifter och samordningsansvar för olika statliga insatser i glesbygd. Det gäller såväl sysselsättningsskapande åtgärder som olika typer av serviceåtgärder av kommersiell eller samhälls- eller natur. Enligt motionärernas mening finns det skäl att vidta en del åtgärder som gör det möjligt att få ett effektivare utnyttjande av det stöd som nu finns. När det gäller stödet till sysselsättningsskapande åtgärder i glesbygd blir verksamhetens omfattning i hög grad beroende av de resurser som lantbruksnämnderna kan anslå för att initiera, utvärdera och driva projekt i glesbygd. Det är enligt motionen angeläget att lantbruksnämnden ges möjligheter att anställa en lokalrådgivare för att förstärka insatserna i länets glesbygdsområden, där bl. a. norra och västra delarna av Hälsingland har prioriterats.

Utskottet vill erinra om att en motion av motsvarande innebörd prövades vid föregående riksmöte utan att föranleda någon riksdagens ytterligare åtgärd. Utskottet lämnade då en utförlig redogörelse för den förstärkning av lantbruksnämndernas lokala rådgivningsverksamhet i avseende på glesbygdsfrågor som genomfördes år 1979, då bl. a. 1 milj. kr. anvisades under detta anslag, vilket möjliggjorde inrättandet av åtta tjänster för ifrågavarande rådgivningsändamål. Sådana tjänster har därefter inrättats i norra Sverige, dock inte i Gävleborgs län. Med hänvisning till de uttalanden som gjordes vid förra riksmötet från utskottets sida (JoU 1979/80: 29 p. 3) får utskottet erinra om att det ankommer på lantbruksstyrelsen att vid sin fördelning av de medel som anvisas för verksamheten prioritera rådgivningsresurserna så att insatserna främst kan inriktas på de bygder och de företag där de kan förväntas få störst effekt. I den mån det inte befinns möjligt att tilldela en nämnd särskild rådgivare för ändamålet får ärenden om glesbygdstöd handläggas av nämndens ordinarie personal.

Utskottet, som utgår från att man från lantbruksverkets sida med uppmärksamhet följer utvecklingen på hithörande område och att därvid förhållandena i glesbygdsområdena inom Gävleborgs län blir föremål för motsvarande bedömning som de i andra län, finner mot bakgrund av det anförda motion 338 inte böra föranleda någon riksdagens ytterligare åtgärd.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen till *Lantbruksnämnderna* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 198 504 000 kr.,
2. beträffande rådgivningsverksamheten i Gävleborgs län att riksdagen lämnar motion 1980/81: 338 utan ytterligare åtgärd.

3. Kursverksamhet för jordbrukets rationalisering m. m. Regeringen har under punkt B 3 (s. 19) föreslagit riksdagen att till Kursverksamhet för jordbrukets rationalisering m. m. för budgetåret 1981/82 anvisa ett förslagsanslag av 5 323 000 kr.

Motion

I motion 1980/81: 1860 av Svante Lundkvist m. fl. (s) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 1), att riksdagen till Kursverksamhet för jordbrukets rationalisering m. m. för budgetåret 1981/82 anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 5 323 000 kr. minskat förslagsanslag samt att riksdagen beslutar att inom den ram av införselavgiftsmedel som tillerkänns jordbruket för budgetåret 1981/82 överföra ett belopp av 5 323 000 kr. till lantbruksstyrelsen att användas till kursverksamhet för jordbrukets rationalisering.

Utskottet

Förevarande anslag används för att bestrida kostnaderna för kursverksamhet m. m. i syfte att främja rationaliseringen inom jordbruket och trädgårdsnäringen samt den yttre rationaliseringen inom skogsbruket. För innevarande budgetår uppgår anslaget till 4 733 000 kr. För nästa budgetår bör anslaget enligt propositionen föras upp med 5 323 000 kr. Anslaget har därvid beräknats med utgångspunkt i huvudförslaget. Dessutom har beräknats medel för fortbildning av arrendesynemän och utbildning av nya synemän, vilka utgifter f. n. bestrids från anslaget till Servitutsnämnder, m. m.

Enligt motion 1860 bör riksdagen besluta att inom den ram av införselavgiftsmedel som tillerkänns jordbruket för budgetåret 1981/82 överföra ett belopp av 5 323 000 kr. till lantbruksstyrelsen att användas till kursverksamhet för jordbrukets rationalisering. Motionärernas förslag innebär att budgetmedel inte anvisas för denna kursverksamhet. I motionen anförs att ifrågakvarande verksamhet är ett viktigt inslag i en aktiv jordbrukspolitik. Genom kursverksamheten förbättras den enskilde jordbrukarens möjlighet att bedriva ett effektivt jordbruk. Detta bör höja effektiviteten och därmed inkomsterna för den enskilde brukaren. Motionärerna anser därför att det är rimligt att kostnaderna för verksamheten bestrids av jordbrukarna kollektivt.

Utskottet vill erinra om att motionsyrkanden av motsvarande innebörd tidigare på förslag av utskottet avvisats av riksdagen, senast vid behand-

lingen av prop. 1980/81: 20 om besparingar i statsverksamheten m. m. (JoU 1980/81: 10). Från utskottets sida har bl. a. framhållits att en övergång till finansiering av rådgivnings- och kursverksamheten med införselavgiftsmedel i stället för med budgetmedel i och för sig inte medför någon nettobesparing för statsverket, då det i båda fallen rör sig om ianspråktagande av statliga medel. Som framgår av vad förut anförts är anslaget f. ö. inte begränsat till jordbrukssektorn utan avser även bl. a. trädgårdsnäringen.

Enligt utskottets mening har några nya omständigheter, som skulle tala för en ändrad finansieringsform, inte förebragts. Utskottet avstyrker därför motion 1860, såvitt nu är i fråga (yrkande 1).

Utskottet, som för sin del inte har något att erinra mot den i propositionen gjorda anslagsberäkningen under denna punkt, hemställer

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1980/81: 1860 yrkande 1 till *Kursverksamhet för jordbrukets rationalisering m. m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 5 323 000 kr.

4. Bidrag till jordbrukets rationalisering, m. m. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt B 4 (s. 19–21) och hemställer

att riksdagen

1. medger att under budgetåret 1981/82 statsbidrag beviljas till jordbrukets rationalisering med sammanlagt högst 64 000 000 kr.,
2. till *Bidrag till jordbrukets rationalisering, m. m.*, för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 59 000 000 kr.

5. Markförvärv för jordbrukets rationalisering. Regeringen har under punkt B 5 (s. 21–24) föreslagit riksdagen att

1. medge att lantbruksstyrelsen får disponera en rörlig kredit av 25 000 000 kr. i riksgäldskontoret t. o. m. den 30 juni 1983,
2. medge att lantbruksstyrelsen får disponera en rörlig kredit av 250 milj. kr. i riksgäldskontoret t. o. m. den 31 december 1982,
3. till Markförvärv för jordbrukets rationalisering för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 kr.

Motion

I motion 1980/81: 1860 av Svante Lundkvist m. fl. (s) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 2), att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående lantbruksstyrelsens förvärv av skogsmark.

Utskottet

Riksdagen medgav i början av år 1979 att lantbruksstyrelsen fick disponera en rörlig kredit av 200 milj. kr. för vissa större förvärv av mark, främst skogsmark. Krediten får disponeras intill utgången av år 1981. Den

förvärvade marken skall i första hand tillföras bestående lantbruk eller användas för byte med andra skogsägare.

Av den rörliga kredit av 200 milj. kr. som lantbruksstyrelsen sålunda disponerar i riksgäldskontoret för större förvärv av mark från domänverket och skogsbolag utnyttjas f. n. ca 150 milj. kr. Försäljningar och byten sker nu i den takt som lantbruksnämndernas resurser medger. Takten påverkas också av köparnas möjligheter att finansiera sina förvärv. På senare tid har vissa nya utbud ägt rum av större skogsarealer som är lämpliga att tillföra det enskilda skogsbruket. Enligt propositionen bör därför den rörliga krediten av 200 milj. kr. i riksgäldskontoret ökas till 250 milj. kr. och kunna disponeras av lantbruksstyrelsen t. o. m. den 31 december 1982.

I motion 1860 framförs ingen erinran mot förslaget att den rörliga kredit som står till lantbruksstyrelsens förfogande för inköp av mark höjs med 50 milj. kr. Motionärerna är dock inte beredda att generellt acceptera de i propositionen redovisade synpunkterna att förvärvad skogsmark i första hand skall tillföras det enskilda skogsbruket. Däremot finns det enligt motionen skäl att använda det utbud av skogsmark som nu förekommer till att förbättra ägostrukturen. För att detta skall uppnås är det angeläget att större och väl arronderade markinnehav som försäljs inte onödigtvis styckas sönder. För att ge domänverket möjlighet att bedöma sitt behov av bättre ägostruktur när det gäller skogsmark bör riksdagen enligt motionärernas mening uttala sig för att större markområden i första hand erbjuds domänverket.

Utskottet vill erinra om att riksdagen när förevarande kreditändamål första gången diskuterades hade att pröva ett motionsyrkande av motsvarande innebörd. Det framhölls då från utskottets sida att det fick anses ligga inom regeringens och de ansvariga lantbruksmyndigheternas ansvarsområde att ta närmare ställning till hur den förvärvade marken i de konkreta fallen skulle användas för att på bästa sätt utnyttjas i den pågående strukturrationaliseringen. Intet hindrade givetvis att även domänverket i åtskilliga fall kunde ha en viktig uppgift i här förevarande sammanhang. Det hänvisades i sammanhanget till att lantbruksstyrelsen och domänverket redan bedrev ett omfattande samarbete i syfte att över landet åstadkomma en omstrukturering av markinnehavet i båda verksamhetsgrenarnas intresse. Motionen ansågs mot bakgrund av det anförda inte böra föranleda någon riksdagens åtgärd (JoU 1978/79: 17).

Utskottet delar den i propositionen uttryckta uppfattningen att förevarande kredit har haft stor betydelse när det gällt att lösa likviditetsproblem för vissa skogsbolag. Den har också varit ett värdefullt medel i ansträngningarna att förbättra de aktiva jordbrukarnas brukningsenheter och deras utkomstmöjligheter. Mot bl. a. angiven bakgrund finner utskottet ingen anledning till erinran mot regeringens förslag om utökning av krediten med 50 milj. kr. och förlängning av giltighetstiden t. o. m. den 31 december

1982. Något riksdagens uttalande i enlighet med yrkandet i motion 1860 finner utskottet av skäl som tidigare redovisats inte motiverat. Motionen avstyrks därför i berörd del.

Då utskottet även i övrigt biträder regeringens förslag under punkten hemställer utskottet

1. att riksdagen medger att lantbruksstyrelsen får disponera en rörlig kredit av 25 000 000 kr. i riksgäldskontoret t. o. m. den 30 juni 1983.
2. att riksdagen medger att lantbruksstyrelsen får disponera en rörlig kredit av 250 000 000 kr. i riksgäldskontoret t. o. m. den 31 december 1982.
3. beträffande lantbruksstyrelsens förvärv av skogsmark att riksdagen lämnar motion 1980/81: 1860 yrkande 2 utan åtgärd,
4. att riksdagen till *Markförvärv för jordbrukets rationalisering* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 1 000 kr.

6. Lån med uppskjuten ränta. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt B 6 (s. 24) och hemställer

att riksdagen till *Lån med uppskjuten ränta* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 1 000 kr.

7. Täckande av förluster på grund av statlig kreditgaranti. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt B 7 (s. 25–27) och hemställer att riksdagen

1. medger att för budgetåret 1981/82 statlig kreditgaranti lämnas för lån till jordbrukets rationalisering m. m., för lån till trädgårdsnäringsens rationalisering m. m., för lån till rennäringens rationalisering m. m. och för lån till inköp av avelshästar och ridhästar med sammanlagt 751 000 000 kr.,
2. till *Täckande av förluster på grund av statlig kreditgaranti* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 1 500 000 kr.

8. Bidrag till trädgårdsnäringsens rationalisering, m. m. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt B 8 (s. 28) och hemställer att riksdagen

1. medger att under budgetåret 1981/82 statsbidrag beviljas till trädgårdsnäringsens rationalisering med sammanlagt högst 2 000 000 kr.,
2. till *Bidrag till trädgårdsnäringsens rationalisering, m. m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 2 000 000 kr.

9. Restitution av bensinskatt till trädgårdsnäringsen. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt B 9 (s. 28–29) och hemställer

att riksdagen till *Restitution av bensinskatt till trädgårdsnäringsen* för budgetåret 1981/82 anvisar ett anslag av 1 266 000 kr.

10. Stöd till innehavare av fjällägenheter m. m. Regeringen har under punkt B 10 (s. 29–37) föreslagit riksdagen att

1. godkänna de riktlinjer som förordats i propositionen i fråga om avveckling av fjällägenheter m. m.,
2. till Stöd till innehavare av fjällägenheter m. m. för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 1 100 000 kr.

Motion

I motion 1980/81: 1750 av Stina Eliasson (c) yrkas att riksdagen begär att regeringen tillsätter en särskild utredning med uppgift att utreda Bruksval-larnas framtid med hänsyn till områdets unika bevarandeintresse.

Utskottet

Detta anslag används i huvudsak för bidrag till investeringar i byggnader och andra fasta anläggningar på bestående fjällägenheter, till flyttningsbidrag och avträdesersättning åt innehavare av fjällägenheter samt för att bestrida vissa andra utgifter för lägenheterna.

Fjällägenheterna är markupplåtelse för jordbruks- och egnahemsändamål på kronomark ovanför odlingsgränsen i Norrbottens och Västerbottens län samt på renbetesfjällen i Jämtlands län. Antalet sådana lägenheter uppgår f. n. till 278, varav 112 i Norrbottens, 47 i Västerbottens och 119 i Jämtlands län. Med undantag av bostadslägenheterna för samer har fjällägenheterna ursprungligen upplåtits för jordbruksdrift. Numera används lägenheterna för detta ändamål endast i begränsad omfattning. Med upplåtelseerna följer vissa särskilda förmåner, främst rätt till jakt, fiske, vedbrand och virke för husbehov. Ofta ägs byggnaderna av fjällägenhetsinnehavarna.

Regeringen tar i detta sammanhang upp frågan om den framtida dispositionen och förvaltningen av fjällägenheterna. På grundval av betänkanden från utredningen om fjällägenheter läggs sålunda fram förslag om riktlinjer i fråga om avveckling av dessa lägenheter m. m.

Det framhålls i propositionen att enbart den omständigheten att jordbruksdriften upphört eller kommer att upphöra på en lägenhet inte bör vara ett skäl att lägga ned lägenheten. Det kan finnas andra skäl som talar för en fast bosättning på platsen. Bedömningen av vilka lägenheter som bör bibehållas eller läggas ned som fjällägenheter måste i likhet med vad utredningen föreslagit främst ses mot bakgrund av hur starkt det allmänna behovet är av en fast bosättning på platsen. Enligt propositionen är det ett allmänt intresse att det även i framtiden finns stadigvarande bosättningar i de mest glest bebyggda delarna av landet och där marken ofta ägs av staten. För bl. a. de renskötande samerna, jägare, fiskare och turister torde det vara värdefullt att fasta bosättningar finns kvar i dessa områden. Dessutom har samhället under en följd av år gjort betydande insatser för att behålla fast bosättning i dessa bygder bl. a. genom glesbygdstöd och

arbetsmarknadspolitiska åtgärder m. m. Det bör ankomma på den förvaltande myndigheten att i det enskilda fallet besluta om en lägenhet skall läggas ned eller bestå.

Förvaltningen av fjällägenheterna avses liksom nu böra handhas av lantbruksnämnderna. Även de fjällägenheter ovanför odlingsgränsen som f. n. förvaltas av domänverket bör fortsättningsvis förvaltas av resp. lantbruksnämnd.

Utskottet har för sin del intet att erinra mot de grundläggande riktlinjer för avvecklingen av fjällägenheterna som nyss återgivits. Likaså ansluter sig utskottet till de mera specifika riktlinjerna i vad avser övergångsavtal, principer för friköp av fjällägenheter, försörjningsmöjligheter för innehavare av lägenheter som bör bibehållas m. m.

I fråga om friköp av fjällägenheter och renskötarbostäder innebär de förordade riktlinjerna att försäljning av statens mark ovanför odlingsgränsen och på renbetesfjällen i fortsättningen skall ske enligt de principer som hittills tillämpats inom nämnda områden. De bör sålunda även i fortsättningen ske efter prövning i varje enskilt fall under hänsynstagande till berörda intressen. I den mån friköp inte bör få ske kan, såsom också utredningen föreslagit, tomträtt i enstaka fall liksom hittills vara ett lämpligt alternativ, när besittningsskyddet för bl. a. lägenhetsinnehavare som bedriver någon form av kapitalkrävande näringsverksamhet behöver förstärkas. Det bör ankomma på regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, att ta ställning till de enskilda ansökningarna om friköp m. m.

I motion 1750 föreslås att en särskild utredning tillsätts med uppgift att utreda Bruksvallarnas framtid med hänsyn till området bevarandebetydelse. Det betonas att de fjällägenheter som ingår i Bruksvallarna i Härjedalen är av särskild betydelse för förståelsen och levandegörandet av den svenska odlingshistorien och för det allt viktigare studiet av de ekologiska och ekonomiska förutsättningarna för bygdens utveckling. Tillsammans med de befintliga fåbodarna, gravhögar och andra fornminnen, lämningarna från gruvdriften, skogsbruket och fodertäkterna, utgör fjällägenheterna i Bruksvallarna en sammanhängande kulturhistorisk miljö av största bevarandevärde för landet. Motionären anser det därför vara av stor vikt att staten inte avhänder sig inflytande över området innan bevarandefrågorna noggrant utretts.

Utskottet vill för sin del understryka motionärens sist återgivna synpunkt. Som nyss anförts ankommer det på regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att i förekommande fall ta ställning till frågan om eventuellt friköp av fjällägenheterna. Prövningen skall därvid ske under hänsynstagande till berörda intressen. Det får förutsättas att en dylik prövning i nu föreliggande fall måste komma att infatta en belysning av de omständigheter som framförts i motionen utan att det krävs något särskilt påpekande härom från riksdagens sida. Vägledande härvidlag bör bl. a. kunna vara en av Jämtlands läns museum nyligen slutförd kulturhistorisk

undersökning i ämnet. Någon ytterligare åtgärd med anledning av motionen finner utskottet därför inte erforderlig.

Anslagsberäkningen under punkten föranleder ingen erinran från utskottets sida.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen godkänner de riktlinjer som förordats i propositionen i fråga om avveckling av fjällägenheter m. m.,
2. beträffande Bruksvallarna att riksdagen lämnar motion 1980/81: 1750 utan ytterligare åtgärd,
3. att riksdagen till *Stöd till innehavare av fjällägenheter m. m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 1 100 000 kr.

11. Befrämjande av husdjursaveln m. m. m. fl. anslag. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna B 11–B 16 (s. 37–43) och hemställer att riksdagen för budgetåret 1981/82 anvisar

1. till *Befrämjande av husdjursaveln m. m.* ett reservationsanslag av 1 020 000 kr.,
2. till *Statens hingstdepå och stuteri: Uppdragsverksamhet* ett förslagsanslag av 1 000 kr.,
3. till *Bidrag till statens hingstdepå och stuteri* ett reservationsanslag av 2 200 000 kr.,
4. till *Särskilt stöd åt biskötsel och växtodling* ett reservationsanslag av 215 000 kr.,
5. till *Främjande av rennäringen* ett reservationsanslag av 1 480 000 kr.,
6. till *Kompensation för bensinskatt till rennäringen* ett anslag av 945 000 kr.

12. Motion om bidrag till Familjejordbrukarnas riksförbund m. m. I motion 1980/81: 320 av Bengt Silfverstrand m. fl. (s) yrkas

1. att riksdagen anhåller att regeringen inom befintlig anslagsram anvisar medel för inrättandet av ett odlingsråd inom Familjejordbrukarnas riksförbund,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av ökad satsning på alternativa odlingsformer.

Utskottet

I föreliggande motion erinras om att användningen av kemikalier i det svenska jordbruket ökat kraftigt under de senaste decennierna. Detta gäller såväl kemiska bekämpningsmedel som konstgödselprodukter. Motionärerna framhåller att de alltmer uppenbara hoten mot vår miljö skärpt kraven på begränsningar i kemikalieanvändningen i jord- och skogsbruket. Mot bl. a. denna bakgrund finner motionärerna det angeläget att satsningen

på alternativa odlingsformer ges ett betydligt ökat utrymme, bl. a. vid tilldelningen av statliga anslag för t. ex. jordbruksforskning. Motionärerna föreslår i sammanhanget att riksdagen uttalar sig för att regeringen och jordbruksdepartementet med uppmärksamhet följer utvecklingen av bl. a. ett i motionen närmare angivet projekt i Hörbytrakten i mellersta Skåne. Vidare föreslår motionärerna att staten i någon form bidrar till inrättandet inom Familjejordbrukarnas riksförbund av ett odlingsråd som skulle ha till uppgift att genom råd och anvisningar söka anpassa odlingstekniken inom jordbruket till de krav dagens samhälle ställer på ökad miljöanpassning, minskad användning av hjälpenergi och ett förbättrat utnyttjande av lantbrukarens egna resurser.

Utskottet får erinra om att riksdagen vid tidigare behandling av frågan om stöd till alternativ jordbruksteknik gjort uttalanden av innebörd bl. a. att det på skilda håll pågående forsknings- och utvecklingsarbetet på förevarande område förtjänade statligt stöd och att sådant också lämnades i olika sammanhang. Det har härvid bl. a. erinrats om den resistensbiologiska forskning som bedrivs framför allt vid lantbruksuniversitetet och vissa andra universitetsinstitutioner samt vid Sveriges utsädesförening och Weibullsholms växtförädlingsanstalt. Det har också hänvisats till att statens råd för skogs- och jordbruksforskning inom ramen för tillgängliga anslagsmedel lämnat inte oväsentliga bidrag till olika grenar inom miljö- och värdhetsforskningen. Såvitt avser frågan om alternativa odlingsmetoder vill utskottet framhålla att ansvariga myndigheter naturligtvis även bör lämna information och rådgivning om den s. k. naturenliga odlingens möjligheter. Som utskottet tidigare anfört talar övervägande skäl för att samhällets insatser härvidlag sker via de organ som normalt svarar för sådan verksamhet, dvs. i första hand lantbruksnämnderna när det gäller rådgivning. De åtgärder som på skilda håll sätts in i forsknings- och försöksverksamheten på förevarande område bör bidra till att skapa ett säkrare underlag för det fortsatta handlandet. Med hänsyn till tidigare uttalanden av riksdag och regering i detta ämne och till de åtgärder som i olika hänseenden vidtagits har riksdagen hittills ansett sig kunna förutsätta att vunna forskningsrön och erfarenheter skulle komma den naturenliga odlingens intressenter till godo utan något ytterligare initiativ från riksdagens sida.

Det bör i sammanhanget även erinras om att den år 1979 tillsatta utredningen om användningen av kemiska medel i jord- och skogsbruket bl. a. har till uppgift att inventera och redovisa de alternativa odlingsmetoder som finns tillgängliga för att helt eller delvis ersätta de kemiska preparaten. Motioner med förslag till samhälleligt stöd till bl. a. forskning, rådgivning och utbildning rörande alternativa odlingsformer har på utskottets förslag tidigare överlämnats till utredningen (se JoU 1979/80: 6). Något särskilt initiativ från riksdagens sida med anledning av den nu väckta motionen i ämnet finner utskottet därför inte nödvändigt.

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet
att riksdagen beträffande alternativa odlingsformer inom jordbruket
lämnar motion 1980/81: 320 utan ytterligare åtgärd.

Jordbruksprisreglering

13. Statens jordbruksnämnd och Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna C 1–C 2 (s. 44–46) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1981/82 anvisar

1. till *Statens jordbruksnämnd* ett förslagsanslag av 22 947 000 kr.,
2. till *Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden* ett förslagsanslag av 2 091 000 kr.

14. Inköp av livsmedel m. m. för beredskapslagring m. fl. anslag. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna C 4–C 6 (s. 47–53) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1981/82 anvisar

1. till *Inköp av livsmedel m. m. för beredskapslagring* ett reservationsanslag av 17 000 000 kr.,
2. till *Kostnader för beredskapslagring av livsmedel m. m.* ett förslagsanslag av 85 725 000 kr.,
3. till *Prisstöd till jordbruket i norra Sverige* ett förslagsanslag av 199 000 000 kr.

15. Bidrag till permanent skörde-skadeskydd. Regeringen har under punkt C 7 (s. 53–54) föreslagit riksdagen att till Bidrag till permanent skörde-skadeskydd för budgetåret 1981/82 anvisa ett anslag av 20 000 000 kr.

Motioner

I motion 1980/81: 1015 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas att riksdagen under bilaga 13 C 7 Bidrag till permanent skörde-skadeskydd beslutar avslå hemställan om anslag på 20 000 000 kr.

I motion 1980/81: 1860 av Svante Lundkvist m. fl. (s) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 3), att riksdagen till Bidrag till permanent skörde-skadeskydd för budgetåret 1981/82 anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 20 milj. kr. minskat anslag.

Utskottet

Statens bidrag till skörde-skadefonden är f. n. 30 milj. kr. per år. Fonden, som f. n. uppgår till 405 milj. kr., tillförs, utöver statsbidraget, årligen minst 15 milj. kr. av skörde-skadeavgifter från jordbruket samt f. n. ca 50 milj. kr. i räntor.

Regeringens förslag innebär att anslaget för nästa budgetår minskas med 10 milj. kr. till 20 milj. kr. I motionerna 1015 och 1860 framhålls att det mot bakgrund av fondens storlek inte finns anledning att för budgetåret 1981/82 anvisa ytterligare budgetmedel till fonden.

Utskottet vill erinra om att frågan om behovet av medel till skördeskadefonden berördes i prop. 1980/81:20 om besparingar i statsverksamheten, m. m. I sitt betänkande JoU 1980/81: 10 anförde utskottet i nämnda sammanhang följande.

Med hänsyn till fondens storlek och de räntor som f. n. tillförs bör enligt jordbruksministrarnas mening statens bidrag till fonden för nästa budgetår kunna minskas med en tredjedel, dvs. 10 milj. kr. Även skördeskadavgifterna anses i enlighet med gällande fördelningsprincip böra minskas med en tredjedel.

Utskottet har vid tidigare tillfällen, när förevarande anslag behandlats, starkt ifrågasatt om det är förenligt med skördeskadeskyddets försäkringsmässiga karaktär att låta finansieringen av detsamma fluktuera i takt med tillfälliga förändringar i skadeutfallet olika år emellan. Med beaktande av det ansträngda statsfinansiella läget och med hänsyn till skördeskadefondens betydande storlek bör det dock enligt utskottets mening kunna godtas att medelstillförseln till fonden för nästa budgetår minskas något, förslagsvis med i propositionen angivna belopp. Det kan noteras att statens jordbruksnämnd i årets anslagsframställning redovisar samma uppfattning. Frågan får emellertid som sägs i propositionen slutligt avgöras i samband med behandlingen av budgetpropositionen 1981. Frågan om skördeskadeskyddets framtida utformning och finansiering bereds f. n. inom jordbruksdepartementet.

Under hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag under förevarande punkt samt avstyrker motion 1015 och motion 1860 i motsvarande del.

Utskottet hemställer således

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1980/81: 1015 och motion 1980/81: 1860 yrkande 3 till *Bidrag till permanent skördeskadeskydd* för budgetåret 1981/82 anvisar ett anslag av 20 000 000 kr.

16. Administration av permanent skördeskadeskydd m. m. Regeringen har under punkt C 8 (s. 54–55) föreslagit riksdagen att till Administration av permanent skördeskadeskydd m. m. för budgetåret 1981/82 anvisa ett förslagsanslag av 38 197 000 kr.

Motion

I motion 1980/81: 1860 av Svante Lundkvist m. fl. (s) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 4), att riksdagen till Administration av permanent skördeskadeskydd m. m. för budgetåret 1981/82 anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 3 milj. kr. minskat förslagsanslag.

Utskottet

Under anslaget anvisas medel som disponeras av statistiska centralbyrån för att bekosta de objektiva skördeuppskattningarna, skördeskadeskyddets tekniska administration, lantbrukets företagsregister och därmed samordnad statistikproduktion samt jordbruksekonomiska undersökningen.

För nästa budgetår bör enligt propositionen medel till administration av det permanenta skördeskadeskyddet m. m. beräknas med utgångspunkt i huvudförslaget. Härutöver har för nästa budgetår räknats 3 864 000 kr. för lantbruksräkningen år 1981 och trädgårdsräkningen år 1982. Under punkten har också räknats 3 450 000 kr. för vissa kostnader som tidigare redovisats under anslaget Statistiska centralbyrån under sjunde huvudtiteln men som hänför sig till verksamhet under förevarande anslag. Sammanlagt innebär regeringens förslag en medelsanvisning under anslaget av 38 197 000 kr.

I motion 1860 framhålls att det som ett led i de besparingar som på olika områden behöver genomföras finns skäl att se över den statistikproduktion som sker på jordbrukets område. Motionärerna föreslår därför att anslaget minskas med 3 milj. kr. Det bör ankomma på regeringen att besluta om de begränsningar av statistikproduktionen som krävs härför.

Utskottet vill för sin del framhålla att den översyn av den statliga statistikproduktionen som den förra året tillsatta statistikutredningen (E 1980: 2) kommer att göra blir av stor betydelse för inriktningen av statistiska centralbyråns fortsatta verksamhet. Resultatet av utredningsarbetet bör väsentligt förbättra möjligheterna att prioritera statsfinansierad statistik inom och mellan skilda områden och ge en grund för reella besparingar på statistikområdet. Det bör i sammanhanget noteras att ekonomiministern i budgetpropositionen (bil. 10, s. 28) framhåller att det i avvaktan på utredningens förslag – med hänsyn till det rådande statsfinansiella läget – bör bedrivas ett besparings- och rationaliseringsarbete. Med anledning härav avser han att ta upp frågan om besparingsmöjligheter inom bl. a. jordbruksstatistiken och utbildningsstatistiken.

Utskottet får med hänvisning till det anförda tillstyrka regeringens förslag under förevarande punkt och avstyrka motion 1860 i motsvarande del.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1980/81: 1860 yrkande 4 till *Administration av permanent skördeskadeskydd m. m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 38 197 000 kr.

Fiske

17. Fiskeristyrelsen m. fl. anslag. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna E 1–E 7 (s. 61–66) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1981/82 anvisar

1. till *Fiskeristyrelsen* ett förslagsanslag av 20 901 000 kr.,
2. till *Statens lokala fiskeridadministration* ett förslagsanslag av 9 356 000 kr.,
3. till *Främjande i allmänhet av fiskerinäringen* ett reservationsanslag av 500 000 kr.,
4. till *Kursverksamhet på fiskets område* ett reservationsanslag av 430 000 kr.,
5. till *Bidrag till fiskehamnar m.m.* ett reservationsanslag av 9 625 000 kr.,
6. till *Isbrytarhjälp åt fiskarbefolkningen* ett förslagsanslag av 20 000 kr.,
7. till *Restitution av bensinskatt till fiskerinäringen* ett reservationsanslag av 2 165 000 kr.

18. Bidrag till fiskets rationalisering m.m. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt E 8 (s. 67) och hemställer

att riksdagen

1. medger att under budgetåret 1981/82 statsbidrag beviljas till fiskets rationalisering med sammanlagt högst 5 000 000 kr.,
2. till *Bidrag till fiskets rationalisering m.m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 6 000 000 kr.

19. Fiskerilån m. fl. anslag. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna E 9–E 11 (s. 68–69) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1981/82 anvisar

1. till *Fiskerilån* ett reservationsanslag av 25 000 000 kr.,
2. till *Fiskberedningslån* ett reservationsanslag av 10 000 000 kr.,
3. till *Fiskredskapslån* ett reservationsanslag av 500 000 kr.

20. Täckande av förluster vid statlig kreditgaranti till fiske. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt E 12 (s. 69–70) och hemställer

att riksdagen

1. medger att under budgetåret 1981/82 statlig garanti beviljas för lån till fiskeföretag med sammanlagt högst 20 000 000 kr., för lån till fiskberedningsföretag med sammanlagt högst 10 000 000 kr. och för lån till åtgärder som främjar fritidsfisket med sammanlagt högst 2 000 000 kr.,
2. till *Täckande av förluster vid statlig kreditgaranti till fiske* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 1 000 kr.

21. Kostnader för fiskeutredningar i vattenmål m. m. m. fl. anslag. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna E 13–E 15 (s. 70–71) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1981/82 anvisar

1. till *Kostnader för fiskeutredningar i vattenmål m. m.* ett förslagsanslag av 1 000 kr.,
2. till *Ersättning till strandägare för mistad fiskerätt m. m.* ett förslagsanslag av 100 000 kr.,
3. till *Bidrag till fiskare med anledning av avlysning av fiskevatten* ett reservationsanslag av 1 000 kr.

Service och kontroll

22. Statens livsmedelsverk m. fl. anslag. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna F 1–F 4 (s. 73–78) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1981/82 anvisar

1. till *Statens livsmedelsverk* ett förslagsanslag av 50 676 000 kr.,
2. till *Täckande av vissa kostnader för köttbesiktning vid kontrollslakterier* ett förslagsanslag av 26 072 000 kr.,
3. till *Statens veterinärmedicinska anstalt* ett förslagsanslag av 56 105 000 kr.,
4. till *Veterinärstaten* ett förslagsanslag av 52 531 000 kr.

23. Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar, m. m. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt F 5 (s. 78–80) och hemställer

att riksdagen

1. godkänner de riktlinjer för salmonellabekämpandet hos djur som redovisats i propositionen,
2. till *Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar, m. m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 10 000 000 kr.

24. Statens utsädeskontroll: Uppdragsverksamhet m. fl. anslag. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna F 6–F 13 (s. 81–88) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1981/82 anvisar

1. till *Statens utsädeskontroll: Uppdragsverksamhet* ett förslagsanslag av 1 000 kr.,
2. till *Bidrag till statens utsädeskontroll* ett reservationsanslag av 4 759 000 kr.,
3. till *Bekämpande av växtsjukdomar* ett förslagsanslag av 200 000 kr.,
4. till *Statens lantbrukskemiska laboratorium: Uppdragsverksamhet* ett förslagsanslag av 1 000 kr.,

5. till *Bidrag till statens lantbrukskemiska laboratorium* ett reservationsanslag av 6 162 000 kr.,
6. till *Statens maskinprovningar: Uppdragsverksamhet* ett förslagsanslag av 1 000 kr.,
7. till *Bidrag till statens maskinprovningar* ett reservationsanslag av 4 978 000 kr.,
8. till *Statens växtsortnämnd* ett förslagsanslag av 292 000 kr.

Utbildning och forskning

25. Sveriges lantbruksuniversitet: Förvaltningskostnader och Driftkostnader. Regeringen har under punkterna G 1–G 2 (s. 95–103) föreslagit riksdagen att

1. till Sveriges lantbruksuniversitet: Förvaltningskostnader för budgetåret 1981/82 anvisa ett förslagsanslag av 291 813 000 kr.,
2. till Sveriges lantbruksuniversitet: Driftkostnader för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 142 448 000 kr.

Motioner

I motion 1980/81: 469 av Gunnar Olsson m. fl. (s) yrkas att riksdagen hos regeringen anhåller att skogsskolan i Gammelkroppa, i väntan på översynen av den skogliga yrkesutbildningen, tillförs driftsstöd från staten.

I motion 1980/81: 585 av Bertil Jonasson m. fl. (c, m, fp) yrkas att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om driftsbidrag till Gammelkroppaskolan.

I motion 1980/81: 1377 av Arne Nygren m. fl. (s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en lokalisering till Norrlands Lantbruksförsöksanstalt Röbbäcksdalen av en arbetsenhet av Lantbrukets byggnadsteknik.

I motion 1980/81: 1751 av Stina Eliasson och Eivor Nilson (båda c) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående norra skogsinstitutets lokalbehov.

I motion 1980/81: 1757 av Pär Granstedt m. fl. (c) yrkas att riksdagen hos regeringen anhåller

1. att åtgärder vidtas för att ge skogsenergifrågor en framträdande plats i den skogliga eftergymnasiala utbildningen,
2. att en översyn av olika linjer på skogshögskolan görs där möjligheten och behovet av samordning mellan skogsteknikerlinjen, skogsmästarlinjen och jägmästarlinjen ingår,
3. att i nämnda översyn även en kombination av jordbruks- och skogsbruksutbildning ingår samt möjligheten att förlägga en sådan kombinerad utbildning inom lantbruksuniversitetets ram.

Utskottet

I detta avsnitt behandlar utskottet anslaget till lantbruksuniversitetets förvaltningskostnader och driftkostnader jämte några motioner som berör den skogliga utbildningen, vissa lokalfrågor inom lantbruksuniversitetet samt statligt stöd till Gammelkroppa skogsskola.

Regeringens förslag till medelsanvisning innebär vissa resursförstärkningar bl. a. för skogsförnyringsforskningen samt för att tillgodose kraven med anledning av den ökade antagningen av studerande till veterinärlinjen. Vidare har föredraganden räknat med ytterligare medel för forskning rörande minskad handelsgödselanvändning och bekämpningsmedel inom jord- och skogsbruk. Medel har också beräknats för forsknings- och utvecklingsarbete rörande skogskörning med häst.

I två motioner, 469 och 585, framförs önskemål om statligt stöd till driften av Värmlands och Örebro läns skogsskola i Gammelkroppa. Vid skolan utbildas skogstekniker. Utbildningen står under tillsyn av lantbruksuniversitetet och bedrivs enligt samma läroplan som gäller för de statliga skogsinstituten. Enligt motionärerna har skolan ställts inför en svårlöst ekonomisk situation, som skulle kunna lösas genom ett statligt driftbidrag. Enligt motion 585 skulle ett tillskott om ca 100 000 kr. betyda att skolan går att rädda och att en ny antagning till skogsteknikerutbildning kan göras till januari 1982. Detta belopp bör enligt nyssnämnda motion kunna tillgodoses inom ramen för de medel som står till lantbruksuniversitetets förfogande.

Utskottet erinrar om att riksdagen under föregående riksmöte på utskottets förslag uttalade sig för en genomgripande och allsidig översyn av den skogliga eftergymnasiala utbildningen (JoU 1979/80:44). I samband därmed framhöll utskottet att Gammelkroppa skogsskola var en värdefull tillgång såväl från utbildningssynpunkt som från andra synpunkter. Enligt utskottet var det uppenbart att hänsyn måste tas till skolans utbildningskapacitet i samband med överväganden angående skogsteknikerutbildningen och den skogliga utbildningen över huvud taget.

Enligt vad utskottet erfarit arbetar man f. n. inom regeringskansliet med att utforma direktiv till den av riksdagen förordade utredningen rörande den skogliga eftergymnasiala utbildningen. Det kan förutsättas att man genom en sådan översyn erhåller underlag för överväganden rörande skogsskolans verksamhet på längre sikt. Likaså torde utredningen bidra till att klarlägga behovet av ett eventuellt statligt engagemang i denna typ av utbildning. Det kan enligt utskottets mening svårligen accepteras om den finansiella situationen skulle tvinga fram en nedläggning av verksamheten under tiden som en översyn pågår rörande förhållanden som har stor betydelse för skolans framtid. Utskottet – som visserligen är medvetet om det angelägna i att iaktta återhållsamhet med nya statliga åtaganden – anser det mot nyss angivna bakgrund nödvändigt att åtgärder vidtas för att tills vidare säkerställa verksamheten i fråga. Enligt vad utskottet erfarit

skulle ett tillfälligt statligt bidrag om 150 000 kr. bl. a. innebära att en nyantagning av elever kan göras i januari 1982. Utskottet förordar därför att ett sådant bidrag lämnas till driften av Gammelkroppa skogsskola för budgetåret 1981/82. Medlen för ändamålet kan lämpligen anvisas över lantbruksuniversitetets förvaltningskostnadsanslag, som därvid bör höjas med motsvarande belopp.

I motion 1757 framförs synpunkter och krav rörande innehållet i den skogliga utbildningen. Utskottet föreslår med hänvisning till den av riksdagen begärda översynen av hithörande frågor som nyss berörts att motionen lämnas utan någon vidare åtgärd från riksdagens sida.

Enligt motion 1377 har under de senaste 15 åren en mycket hög byggnadsverksamhet förekommit i det norrländska lantbruket. Vid lantbruksuniversitetets institution för byggnadsteknik i Lund har man samlat uppgifter om bl. a. olikheter i byggnadskostnader mellan norra och södra Sverige. Det fortsatta arbetet med detta material bör enligt motionärerna bedrivas i Norrland, nämligen vid Norrlands lantbruksförsöksanstalt i Röbbäcksdalen. Motionen utmynnar i ett yrkande av innebörd att en arbetsenhet av institutionen för byggnadsteknik bör lokaliseras till Röbbäcksdalen.

Utskottet har vid flera tillfällen tidigare behandlat motioner med önskemål om förstärkning av lantbruksuniversitetets försöksverksamhet i norra Sverige (se bl. a. JoU 1979/80: 29). Utskottet har därvid – med hänvisning bl. a. till de regionalekonomiska aspekterna på jordbruksnäringen – funnit det motiverat att forsknings- och försöksverksamhet av åsyftat slag ägnas särskild uppmärksamhet från regeringens och ansvariga myndigheters sida. I den mån en omfördelning av anslagen åsyftats har utskottet dock framhållit att det i första hand ankommer på regeringen och lantbruksuniversitetet att göra de nödvändiga prioriteringarna inom angivna anslagsramar.

Den nu aktuella motionen innehåller förslag till åtgärder av liknande slag som dem utskottet enligt det nyss anförda redovisat en positiv grundinställning till. Utskottet delar motionärernas uppfattning om värdet av att försöksverksamheten sker i nära kontakt med avnämarna och utformas så att den främjar en positiv utveckling även i landets norra delar. Den närmare lokaliseringen av olika verksamhetsgrenar inom en institution är emellertid en fråga som det i första hand ankommer på lantbruksuniversitetets styrelse att ta ställning till. Utan närmare uppgifter om konsekvenserna av en sådan omfördelning som föreslagits i motionen är utskottet inte berett att förorda något bindande riksdagsuttalande i ämnet. Motion 1377 bör i enlighet härmed inte föranleda någon riksdagens åtgärd.

I motion 1751 framhålls att många års väntan på statsmakternas ställningstagande angående norra skogsinstitutets lokalisering inneburit att underhåll av lokaler eftersatts och nyanskaffningar uppskjutits. Enligt motionen måste åtgärder snarast vidtas för att lösa de akuta lokalbehoven.

Utskottet anser det självfallet angeläget att lokalfrågan för norra skogs-institutet löses så snart som möjligt och på ett sätt som tillgodoser kraven på såväl en effektiv utbildning som en god arbetsmiljö. Enligt vad utskottet erfarit har lantbruksuniversitetet i en framställning till byggnadsstyrelsen aktualiserat vissa lokalproblem som bör lösas på relativt kort sikt. Härigenom får motionärernas syfte anses delvis tillgodosett. Utskottet förutsätter att de akuta lokalfrågorna kan lösas inom en snar framtid. Det bör tilläggas att lokalfrågan på längre sikt är beroende av kommande överväganden angående en eventuell ökning av intaget av skogsteknikerlever. Något särskilt riksdagsuttalande i ämnet förefaller mot angivna bakgrund f. n. inte nödvändigt.

Utskottet hemställer

1. beträffande statligt stöd till skogsskolan i Gammelkroppa att riksdagen med anledning av motionerna 1980/81: 469 och 1980/81: 585, såvitt nu är i fråga, beslutar att av anslaget till Sveriges lantbruksuniversitet: Förvaltningskostnader 150 000 kr. skall användas som bidrag till driften av Värmlands och Örebro läns skogsskola i Gammelkroppa.
2. att riksdagen med anledning av regeringens förslag och motionerna 1980/81: 469 och 1980/81: 585, såvitt nu är i fråga, till *Sveriges lantbruksuniversitet: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 291 963 000 kr..
3. att riksdagen till *Sveriges lantbruksuniversitet: Drifkostnader* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 142 448 000 kr..
4. beträffande skoglig utbildning samt vissa lokalfrågor m. m. att riksdagen lämnar motionerna 1980/81: 1377, 1980/81: 1751 och 1980/81: 1757 utan vidare åtgärd.

26. Sveriges lantbruksuniversitet: Lantbruksdriften och Djursjukhuset i Skara. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna G 3–G 4 (s. 103–104) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1981/82 anvisar

1. till *Sveriges lantbruksuniversitet: Lantbruksdriften* ett förslagsanslag av 1 000 kr..
2. till *Sveriges lantbruksuniversitet: Djursjukhuset i Skara* ett förslagsanslag av 626 000 kr.

27. Byggnadsarbeten vid Sveriges lantbruksuniversitet m. m. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt G 5 (s. 104–107) och hemställer att riksdagen

1. bemyndigar regeringen att besluta om byggnadsarbeten vid Sveriges lantbruksuniversitet m. m. inom de kostnadsramar som förordats i propositionen,
2. till *Byggnadsarbeten vid Sveriges lantbruksuniversitet m. m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 5 000 000 kr.

28. Inredning och utrustning av lokaler vid Sveriges lantbruksuniversitet m. m. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt G 6 (s. 108–114) och hemställer

att riksdagen

1. bemyndigar regeringen att besluta om anskaffning av inredning och utrustning för lokaler vid Sveriges lantbruksuniversitet m. m. inom de kostnadsramar som förordats i propositionen.
2. till *Inredning och utrustning av lokaler vid Sveriges lantbruksuniversitet m. m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 22 000 000 kr.

29. Stöd till kollektiv jordbruksteknisk forskning. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt G 8 (s. 114–115) och hemställer

att riksdagen

1. bemyndigar regeringen att godkänna avtal angående stöd till kollektiv jordbruksteknisk forskning i enlighet med vad i propositionen anförts.
2. till *Stöd till kollektiv jordbruksteknisk forskning* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 2 300 000 kr.

30. Bidrag till växtförädling. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt G 9 (s. 115–116) och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till växtförädling* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 24 600 000 kr.

31. Stöd till kollektiv forskning rörande skogsträdsförädling och skogsgödsling m. m. m. fl. anslag. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna G 11–G 13 (s. 116–118) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1981/82 anvisar

1. till *Stöd till kollektiv forskning rörande skogsträdsförädling och skogsgödsling m. m.* ett reservationsanslag av 4 350 000 kr.,
2. till *Stöd till kollektiv skogsteknisk forskning* ett reservationsanslag av 7 950 000 kr.,
3. till *Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien* ett förslagsanslag av 497 000 kr.

Miljövård

32. Statens naturvårdsverk. Regeringen har under punkt H 1 (s. 119–122) föreslagit riksdagen att till Statens naturvårdsverk för budgetåret 1981/82 anvisa ett förslagsanslag av 76 434 000 kr.

Motion

I motion 1980/81: 1094 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 6 a), att riksdagen vid beslut om anslag enligt bilaga 13 till proposition 1980/81: 100 Jordbruksdepartementet H. Miljövård höjer det av regeringen föreslagna anslaget till Statens naturvårdsverk med 2 468 000 kr. till 78 902 000 kr.

Utskottet

Regeringen har i en nyligen framlagd proposition (1980/81: 92) föreslagit vissa ändringar i miljöskyddslagen rörande bl. a. provningsordningen, tillsyn och påföljder. Bl. a. föreslås att naturvårdsverkets dispensprovning i miljöskyddsärenden skall upphöra. Viss personal bör enligt föredraganden härigenom kunna frigöras för tillsynsarbete. Därutöver beräknas i propositionen ett medelstillskott om 1 milj. kr. för utvidgad tillsynsverksamhet. I övrigt har medel för naturvårdsverket beräknats med utgångspunkt i huvudförslaget. Sammantaget föreslås i propositionen en uppräkning av anslaget med 8 104 000 kr. till 76 434 000 kr.

I motion 1094 föreslås en ytterligare höjning av anslaget med 2 468 000 kr. Motionärerna hänvisar härvidlag till naturvårdsverkets anslagsframställning såvitt avser kostnaderna för uppbyggnad av ADB-baserade informationssystem inom produktregistret. Enligt motionen är uppbyggnaden av ADB-verksamhet av synnerlig vikt för möjligheterna att fullfölja arbetet med ett produktregister. Vidare hänvisas i motionen till de kraftiga kostnadsökningarna för vissa laboratorieutensilier m. m.

Utskottet har tidigare flera gånger understrukt vikten av att det fortsatta arbetet med produktregistret bedrivs så att det snarast kommer till praktisk användning (se bl. a. JoU 1980/81: 2). I sistnämnda sammanhang påpekade utskottet också att beslut fattats om att tillföra naturvårdsverkets produktkontrollbyrå vissa personalförstärkningar för registerarbetet. Utskottet är med hänsyn härtill inte berett att förorda någon anslagshöjning utöver den regeringen föreslagit. Utskottet avstyrker därför yrkande 6 a i motion 1094.

Utskottet hemställer

- att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1980/81: 1094 yrkande 6 a till *Statens naturvårdsverk* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 76 434 000 kr.

33. Statens strålskyddsinstitut och Koncessionsnämnden för miljöskydd.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna H 2–H 3 (s. 122–124) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1981/82 anvisar

1. till *Statens strålskyddsinstitut* ett förslagsanslag av 12 503 000 kr.,
2. till *Koncessionsnämnden för miljöskydd* ett förslagsanslag av 5 802 000 kr.

34. Miljövårdsinformation. Regeringen har under punkt H 4 (s. 125–126) föreslagit riksdagen att till Miljövårdsinformation för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 4 200 000 kr.

Motion

I motion 1980/81: 1094 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 6 b), att riksdagen vid beslut om anslag enligt bilaga 13 till proposition 1980/81: 100 Jordbruksdepartementet H. Miljövård höjer det av regeringen föreslagna anslaget till Miljövårdsinformation med 100 000 kr. till 4 300 000 kr.

Utskottet

Regeringens förslag under denna punkt innebär en uppräknig av anslaget med 300 000 kr. till 4 200 000 kr. Det ankommer på regeringen eller efter regeringens bemyndigande statens naturvårdsverk att besluta om anslagets fördelning på olika ändamål.

I motion 1094 föreslås en ökning av anslaget med 400 000 kr. till 4 300 000 kr. Därvid bör enligt motionen riksdagen uttala att Svenska naturskyddsföreningen får ökat bidrag liksom att bidraget till övriga informationsinsatser höjs.

Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag till medelsberäkning under punkten. Mot bakgrund av den återhållsamhet som i rådande statsfinansiella läge bör prägla budgetbehandlingen har utskottet inte ansett sig kunna tillstyrka motionsyrkandet om ytterligare anslagshöjning. Det kan tilläggas att samhällets ekonomiska stöd till bl. a. miljöorganisationerna har utretts och vissa förslag härom framlagts i betänkandet (SOU 1979: 60) Bidrag till folkrörelser. Frågan bereds f. n. inom kommundepartementet.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1980/81: 1094 yrkande 6 b till *Miljövårdsinformation* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 4 200 000 kr.

35. Mark för naturvård. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt H 5 (s. 127–131) och hemställer

att riksdagen

1. i enlighet med de riktlinjer som angetts i propositionen medger att den mark staten äger eller framdeles förvärvar inom angivna områden av Store Mosse med Kävsjön får avsättas till nationalpark,
2. till *Mark för naturvård* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 20 000 000 kr.

36. Vård av naturreservat m. m. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt H 6 (s. 131–135) och hemställer

att riksdagen

1. godkänner vad i propositionen anförts rörande borttagande av det formella avkastningskravet på de naturvårdsobjekt som redovisas på naturvårdsfonden,
2. till *Vård av naturreservat m. m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 23 500 000 kr.

37. Miljövårdsforskning. Regeringen har under punkt H 7 (s. 135–137) föreslagit riksdagen att till Miljövårdsforskning för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 40 300 000 kr.

Motioner

I motion 1980/81: 1094 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 6 c), att riksdagen vid beslut om anslag enligt bilaga 13 till proposition 1980/81: 100 Jordbruksdepartementet H. Miljövård höjer det av regeringen föreslagna anslaget till Miljövårdsforskning med 5 400 000 kr. till 45 700 000 kr.

I motion 1980/81: 1379 av Olof Palme m. fl. (s) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 10), att riksdagen beslutar att mot bakgrund av vad som anförts i motionen till Miljövårdsforskning (H 7) för budgetåret 1981/82 anvisa ett i förhållande till regeringens förslag med 5 400 000 kr. förhöjt reservationsanslag av 45 700 000 kr.

I motion 1980/81: 1860 av Svante Lundkvist m. fl. (s) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 5), att riksdagen till Miljöforskning för budgetåret 1981/82 anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 5 400 000 kr. förhöjt reservationsanslag.

Utskottet

Från anslaget bestrids utgifter för tillämpad forskning inom miljövårdsområdet. En särskild forskningsnämnd med företrädare för såväl forskare som avnämare beslutar om anslagets närmare fördelning. Enligt regeringens förslag bör anslaget räknas upp med 2,3 milj. kr. till 40,3 milj. kr.

I motionerna 1094, 1379 och 1860 föreslås en ytterligare höjning av anslaget med 5,4 milj. kr. till 45,7 milj. kr. eller till samma belopp som naturvårdsverket förordat i sin anslagsframställning. Motionärerna anför en rad exempel på forskningsområden där det är angeläget att öka kunskaperna. Enligt motion 1379 är naturvårdsverkets krav väl underbyggda och omfattar projekt som är nödvändiga när det gäller att skapa förutsättningar för en aktiv politik, syftande till en bättre livsmiljö. Också i motion 1094 understryks det angelägna i att de av naturvårdsverket redovisade forskningsprojekten kommer till stånd.

Som utskottet i tidigare budgetprövning framhållit svarar detta anslag endast för en del av den totala statliga satsningen på miljövårdsforskning. Utskottet finner i rådande budgetläge inte skäl att förorda någon ytterligare

anslagshöjning under denna punkt. Utskottet biträder således regeringens förslag och avstyrker förevarande motionsyrkanden.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1980/81: 1094 yrkande 6 c, motion 1980/81: 1379 yrkande 10 och motion 1980/81: 1860 yrkande 5 till *Miljövårdsforskning* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 40 300 000 kr.

38. Strålskyddsforskning och Stöd till kollektiv forskning inom miljövårdsområdet. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna H 8–H 9 (s. 137–139) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1981/82 anvisar

1. till *Strålskyddsforskning* ett reservationsanslag av 1 750 000 kr.,
2. till *Stöd till kollektiv forskning inom miljövårdsområdet* ett reservationsanslag av 6 400 000 kr.

39. Undersökningar av hälso- och miljöfarliga varor. Regeringen har under punkt H 10 (s. 139) föreslagit riksdagen att till Undersökningar av hälso- och miljöfarliga varor för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 4 000 000 kr.

Motioner

I motion 1980/81: 1094 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 6 d), att riksdagen vid beslut om anslag enligt bil. 13 till proposition 1980/81: 100 Jordbruksdepartementet H. Miljövård höjer det av regeringen föreslagna anslaget till Undersökningar av hälso- och miljöfarliga varor med 255 000 kr. till 4 255 000 kr.

I motion 1980/81: 1379 av Olof Palme m. fl. (s) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 11), att riksdagen beslutar att till Undersökningar av hälso- och miljöfarliga varor (H 10) för budgetåret 1981/82 anvisa ett i förhållande till regeringens förslag med 255 000 kr. förhöjt reservationsanslag av 4 255 000 kr.

I motion 1980/81: 1860 av Svante Lundkvist m. fl. (s) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 6), att riksdagen till Undersökning av hälso- och miljöfarliga varor för budgetåret 1981/82 anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 255 000 kr. förhöjt reservationsanslag.

Utskottet

Från detta anslag bestrids efter beslut i varje särskilt fall av produktkontrollnämnden kostnader för undersökningar rörande hälso- och miljöfarliga varor.

Regeringens förslag innebär en uppräknings av anslaget med 300 000 kr. till 4 milj. kr.

I motionerna 1094, 1379 och 1860 föreslås en höjning av anslaget med ytterligare 255 000 kr. motsvarande vad naturvårdsverket förordad i sin anslagsberäkning. Enligt den förstnämnda motionen är behovet inom detta område mycket stort. I motion 1379 ges exempel på angelägna undersökningar rörande olika kemiska ämnens skadeverkningar. Bl. a. nämns undersökningar i fråga om bly, kadmium och bekämpningsmedel.

Utskottet vill framhålla att detta anslag, som står direkt till produktkontrollnämndens förfogande för undersökningar av hälso- och miljöfarliga varor, kan ses som ett komplement till de resurser som finns hos andra myndigheter, vilkas verksamhetsområden omfattar produktkontrollfrågor. Utskottet är inte berett att förorda någon uppräknings av anslaget utöver vad regeringen föreslagit. Motionerna 1094, 1379 och 1860 avstyrks därför i förevarande delar.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1980/81: 1094 yrkande 6 d, motion 1980/81: 1379 yrkande 11 och motion 1980/81: 1860 yrkande 6 till *Undersökningar av hälso- och miljöfarliga varor* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 4 000 000 kr.

40. Särskilda undersökningar inom miljövårdsområdet, m. m. Regeringen har under punkt H 11 (s. 139–141) föreslagit riksdagen att till Särskilda undersökningar inom miljövårdsområdet, m. m., för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 9 700 000 kr.

Motion

I motion 1980/81: 1094 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 6 e), att riksdagen vid beslut om anslag enligt bilaga 13 till proposition 1980/81: 100 Jordbruksdepartementet H. Miljövård höjer det av regeringen föreslagna anslaget till Särskilda undersökningar inom miljövårdsområdet m. m. med 650 000 kr. till 10 350 000 kr.

Utskottet

Regeringens förslag under denna punkt innebär en uppräknings av anslaget med 0,7 milj. kr. till 9,7 milj. kr.

Enligt motion 1094 bör anslaget, som naturvårdsverket förordad, uppgå till 10 350 000 kr., vilket nätt och jämnt ger kompensation för prishöjningarna.

Med hänsyn till den restriktivitet som bör präglade budgetbehandlingen tillstyrker utskottet regeringens förslag och avstyrker motion 1094 i nu behandlad del.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1980/81: 1094 yrkande 6 e till *Särskilda undersökningar*

inom miljövårdsområdet, m. m. för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 9 700 000 kr.

41. Program för övervakning av miljö kvalitet. Regeringen har under punkt H 12 (s. 141–142) föreslagit riksdagen att till Program för övervakning av miljö kvalitet för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 8 200 000 kr.

Motion

I motion 1980/81: 1094 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 6 f), att riksdagen vid beslut om anslag enligt bilaga 13 till proposition 1980/81: 100 Jordbruksdepartementet H. Miljövård höjer det av regeringen föreslagna anslaget till Program för övervakning av miljö kvalitet med 1 400 000 till 9 600 000 kr.

Utskottet

Regeringens förslag under denna punkt innebär en anslagshöjning med 1,5 milj. kr. till 8,2 milj. kr.

Enligt motion 1094 har programmet för övervakning av miljö kvalitet stor betydelse för möjligheterna att belysa hur föroreningar påverkar miljön och hur de transporteras i luft, mark och vatten. Motionärerna anser att anslaget bör höjas till av naturvårdsverket förordade 9,6 milj. kr.

Utskottet instämmer i propositionens uttalande om det angelägna i att uppbyggnaden av programmet för övervakning av miljö kvalitet kan fortsätta. Den av regeringen föreslagna anslagshöjningen innebär en reell resursförstärkning utöver uppräknade för höjda priser och löner m. m. Bl. a. med hänsyn härtill tillstyrker utskottet regeringens förslag och avstyrker motion 1094 i här behandlad del.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1980/81: 1094 yrkande 6 f till *Program för övervakning av miljö kvalitet* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 8 200 000 kr.

42. Bidrag till kommunala avloppsreningsverk m. m. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt H 13 (s. 142–143) och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till kommunala avloppsreningsverk m. m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 30 000 000 kr.

43. Stöd till miljöskyddsteknik, m. m. Regeringen har under punkt H 14 (s. 144–147) föreslagit riksdagen att till Stöd till miljöskyddsteknik, m. m., för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 69 000 000 kr.

Motion

I motion 1980/81: 317 av Hugo Bengtsson (s) yrkas att riksdagen beslutar begära att regeringen inrättar ett miljötekniskt applikationslaboratorium i Landskrona i huvudsaklig överensstämmelse med vad i motionen anförts.

Utskottet

Under denna punkt redovisar regeringen sina överväganden rörande den närmare inriktningen av det fortsatta statliga stödet till miljövärdsinvesteringar. Enligt tidigare riksdagsbeslut i ämnet (JoU 1980/81: 10) skall nuvarande generella statsbidrag till byggande av kommunala avloppsreningsverk upphöra med utgången av innevarande budgetår. Bidrag till anläggningar med redan etablerad teknik för behandling av hushållsavfall skall inte heller utgå i fortsättningen. Det fortsatta stödet skall i första hand utgå till anläggningar där ny teknik provas ut.

Enligt föredraganden är det angeläget att stödet kan utgöra en stimulans till framtagande av nya eller förbättrade metoder att lösa viktiga miljöproblem. Möjlighet till bidrag bör finnas för utprovning av nya tekniska metoder inom hela miljöskyddsområdet. För de ändamål som redovisas i propositionen beräknar föredraganden ett medelsbehov av 69 milj. kr. för budgetåret 1981/82. Dessa medel föreslås anvisade över ett nytt reservationsanslag med benämningen Stöd till miljöskyddsteknik, m. m. Rörande den närmare inriktningen av stödverksamheten hänvisar utskottet till propositionens uttalanden i övrigt under denna punkt.

I motion 317 hänvisas bl. a. till behovet att i Landskrona kommun skapa nya arbetstillfällen och till den befintliga industriexpansionen på det miljötekniska området. Motionären redovisar en rad faktorer som anses utgöra en god grund för vidare miljöteknisk expansion inom kommunen. Detta kräver emellertid ett flexibelt laboratorium, som skulle kunna tillgodose olika hygieniska och fysikalisk-kemiska institutioners krav på miljötekniska applikationsstudier. Det borde enligt motionären ligga i statsmakternas intresse att främja tillkomsten av ett sådant laboratorium. Härigenom kunde olika intressenter, såsom t. ex. de tekniska högskolorna, institutionerna för vatten- och luftvårdsforskning, naturvårdsverket och försvarets forskningsanstalt via ett samarbetsavtal knytas för direkta applikationsstudier till laboratoriet under längre eller kortare tidsperioder. Motionen utmynnar i ett yrkande att riksdagen begär att regeringen inrättar ett laboratorium av åsyftat slag i Landskrona.

Utskottet har ingen erinran mot regeringens anslagsberäkning eller mot de i propositionen redovisade riktlinjerna för det fortsatta statliga stödet till miljövärdsinvesteringar. Regeringens förslag tillstyrks således.

I anslutning till motion 317 vill utskottet framhålla att det statliga stödet till den miljötekniska utvecklingen är en betydelsefull del av miljövärdsarbetet i stort. Den under förevarande punkt föreslagna anslagsformen bör kunna fylla en viktig funktion härvidlag. I övrigt vill utskottet fästa upp-

märksamheten på att en särskild utredning genomförts om den regionala laboratorieverksamheten. Utredningens slutbetänkande (SOU 1979: 3) Regional laboratorieverksamhet granskas f. n. av en beredning som tillkallats av regeringen med uppdrag att se över möjligheterna till samordning av laboratorieverksamheten. I avbidan på resultatet av denna översyn är utskottet inte berett att förorda en så resurskrävande satsning från samhällets sida som motionsförslaget syftar till. Utskottet föreslår med hänvisning till det anförda att motion 317 inte föranleder någon särskild åtgärd från riksdagens sida.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen till *Stöd till miljöskyddsteknik, m. m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 69 000 000 kr.,
2. beträffande ett miljötekniskt laboratorium i Landskrona att riksdagen lämnar motion 1980/81: 317 utan vidare åtgärd.

44. Bidrag till kalkning av sjöar och vattendrag. Regeringen har under punkt H 15 (s. 148) föreslagit riksdagen att till Bidrag till kalkning av sjöar och vattendrag för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 23 000 000 kr.

Motion

I motion 1980/81: 1017 av Åke Wictorsson (s) yrkas att riksdagen beslutar att hos regeringen begära att fiskeristyrelsen ges rätt att i samband med beslut om kalkningsbidrag som en förutsättning för detta föreskriva erforderliga fiskevårdande åtgärder, bl. a. vilka fiskslag som skall inplanteras.

Utskottet

Föredraganden erinrar under denna punkt om att försurningen av mark och vatten är ett av våra allvarligaste miljöproblem. Mot bakgrund av det stora behovet av åtgärder bör enligt propositionen anslaget höjas med 8 milj. kr. till 23 milj. kr. I sammanhanget anmäls att fiskeristyrelsen och naturvårdsverket senast den 1 juni 1981 kommer att redovisa en pågående utvärdering av den hittillsvarande försöksverksamheten med kalkning av sjöar och vattendrag.

Enligt motion 1017 ligger kalkningens värde självfallet i att sjöar och vattendrag på nytt kan fyllas av fiskliv och därmed ge underlag för det växande fritidsfisket liksom för husbehovsfisket. Fiskeristyrelsen bör därför erhålla rätt att i samband med beslut om kalkningsbidrag föreskriva att erforderliga fiskevårdande åtgärder utförs. Härvid bör, anser motionären, också bestämmas vilka fiskslag som skall inplanteras m. m.

Utskottet vill nämna att gällande föreskrifter om statsbidrag till kalkning av sjöar och vattendrag ger fiskeristyrelsen formell möjlighet att meddela föreskrifter av bl. a. det slag som motionären åsyftar. Enligt 8 § i hithörande förordning (SFS 1976: 1056) är nämligen sökanden skyldig att iaktta de villkor och föreskrifter av olika slag som fiskeristyrelsen bestämmer i samband med beslut varigenom bidrag beviljas. Motionen synes mot denna bakgrund inte påfordra någon särskild åtgärd från riksdagens sida.

Utskottet, som tillstyrker den av regeringen föreslagna anslagshöjningen, hemställer

1. att riksdagen till *Bidrag till kalkning av sjöar och vattendrag* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 23 000 000 kr.,
2. beträffande villkor vid beslut om kalkningsbidrag att riksdagen lämnar motion 1980/81: 1017 utan vidare åtgärd.

45. Ersättning för vissa skador förorsakade av vilt, m. m. Regeringen har under punkt H 16 (s. 149–150) föreslagit riksdagen att till Ersättning för vissa skador förorsakade av vilt, m. m., för budgetåret 1981/82 anvisa ett förslagsanslag av 5 300 000 kr.

Motioner

I motion 1980/81: 231 av Anna Wohlin-Andersson m. fl. (c) yrkas att riksdagen hos regeringen begär att vall och träda utgår vid beräkning av självriskan för ersättning för viltskador inom jordbruket.

I motion 1980/81: 1761 av Stig Josefson (c) yrkas

1. att riksdagen hos regeringen anhåller om en utvidgning av kronhjortsreservatet,
2. att riksdagen hos regeringen hemställer om en översyn av kronhjortsreservatets bestämmelser,
3. att riksdagen beslutar uttala sig för att självriskan vid kronviltskador skall beräknas endast på den areal där grödan skadats.

Utskottet

Med hänvisning till inträffad ökning av rovdjursskadornas omfattning och höjda ersättningsbelopp för dessa skador föreslås i propositionen en höjning av anslaget med 2,1 milj. kr. till 5,3 milj. kr. Höjningen motiveras också av de riktlinjer för ersättning på grund av viltskador som riksdagen beslutade om under föregående riksmöte (JoU 1979/80: 36). Närmare bestämmelser om sådan ersättning finns i förordningen (1980: 400) om ersättning vid vissa viltskador m. m.

I motion 231 kritiscras de bestämmelser om självrisk för viltskador som innefattas i nyssnämnda riksdagsbeslut. Enligt 5 § förordningen om ersättning vid vissa viltskador utgör självriskan för skador inom jordbruksföretag 2% av ett för företaget beräknat skördeskadevärde, dock lägst 500 kr.

Skördeskadevärdet beräknas som produkten av företagets totala areal och medelvärdet av de inom lantbruksstatistiken för området i fråga tillämpade normskördevärderna för havre och korn. Dessa regler kan enligt motionen leda till mycket höga självriskbelopp och är genom sin utformning dessutom ägnade att leda till orättvisor vid en jämförelse mellan t. ex. företag med olika driftsinriktning. Som exempel nämner motionären att vall och träda ingår i beräkningsunderlaget för självriskbeloppet, trots att ingen ersättning utgår för skador på sådana arealer. Särskilt hårt drabbas arrendatorer, som i många fall dessutom saknar jakträtt. För att åstadkomma större rättvisa och bättre anpassning till företagets förutsättningar måste enligt motionen ersättningssystemet ändras så att man bortser från vall och träda vid beräkning av självrisken.

Också i motion 1761 anför kritiska synpunkter på det nya självrisksystemet, i detta fall med utgångspunkt i kronhjortsskador som inträffar i anslutning till kronhjortsreservatet i Skåne. Enligt motionen har fruktodlare och lantbrukare i närheten av reservatet drabbats hårt av sådana skador. En utvidgning av reservatet och en översyn av bestämmelserna för detta är angelägen, framhåller motionären. Vidare föreslås ändrade regler för beräkningen av självrisk vid kronhjortsskador.

Vad först beträffar det nya självrisksystemet vill utskottet hänvisa till den interpellationsdebatt i ämnet som ägde rum den 4 november 1980. Jordbruksministern anförde i detta sammanhang bl. a. att de nya reglerna medför att många lantbrukare får en större självrisk än tidigare. Detta borde dock ses mot bakgrund av den tidigare låga självrisken och sloandet av arealgränsen. Jordbruksministern anförde vidare att en utvärdering av ersättningsreglernas tillämpning skulle göras. Om det skulle visa sig att det nya systemet inte fungerar på ett tillfredsställande sätt var han beredd att föreslå ändringar.

Statens naturvårdsverk har därefter fått regeringens uppdrag att införskaffa vissa uppgifter rörande ersättningsbestämmelsernas tillämpning och att senast den 30 april 1981 avge redovisning till regeringen.

Utskottet finner mot angivna bakgrund att motion 231 inte bör föranleda någon åtgärd eller något uttalande från riksdagens sida. Motsvarande bedömning gäller motion 1761 såvitt avser självriskreglerna i viltskadeförordningen.

När det gäller kronhjortsreservatet i Skåne får utskottet erinra om att en motion i detta ämne överlämnades till jakt- och viltvårdsberedningen under föregående riksmöte (se JoU 1979/80: 5). Enligt vad utskottet erfarit arbetar beredningen f. n. med ett betänkande angående den svenska kronviltstammen och kronviltsreservaten. Betänkandet avses bli framlagt under år 1982. I avbidan på resultatet av beredningens överväganden föreslår utskottet att motion 1761 i berörda delar inte föranleder någon riksdagens åtgärd.

Utskottet, som inte har någon erinran mot regeringens anslagsberäkning, hemställer

1. att riksdagen till *Ersättning för vissa skador förorsakade av vilt, m. m.*, för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 5 300 000 kr.,
2. beträffande självriskberäkningen att riksdagen lämnar motion 1980/81:231 och motion 1980/81:1761 yrkande 3 utan vidare åtgärd,
3. beträffande kronhjortsreservatet i Skåne att riksdagen lämnar motion 1980/81: 1761 yrkandena 1 och 2 utan vidare åtgärd.

46. Bidrag till Förenta Nationernas miljöfond och Restaurering av Hornborgasjön. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna H 17–H 18 (s. 150–152) och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1981/82 anvisar

1. till *Bidrag till Förenta Nationernas miljöfond* ett förslagsanslag av 10 000 000 kr.,
2. till *Restaurering av Hornborgasjön* ett reservationsanslag av 2 000 000 kr.

Diverse

47. Bidrag vid förlust på grund av naturkatastrof m. m. Regeringen har under punkt J 1 (s. 161) föreslagit riksdagen att till Bidrag vid förlust på grund av naturkatastrof m. m. för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kr.

Motion

I motion 1980/81:774 av Eric Hägelmark (fp) yrkas att riksdagen hos regeringen begär en översyn av gällande regler innebärande att även enskilda villa- och fastighetsägare kan erhålla ersättning ur naturkatastrof-anslaget.

Utskottet

Från detta anslag bestrids kostnaderna för bidrag såsom ersättning för förluster på grund av naturkatastrof. Medlen utbetalas av kammarkollegiet som får disponera dem i enlighet med föreskrifter som regeringen meddelar i varje särskilt fall. För bidragsgivningen från anslaget gäller vissa principer som godkänts av 1960 och 1967 års riksdagar (prop. 1960:2, SU 1960:17, rskr 1960:59; prop. 1967:105, JoU 1967:16, rskr 1967:174). Riksdagen har dessutom förra året fattat särskilt beslut om statsbidrag till följd av trädgårdsskador i nordvästra Skåne år 1980 (prop. 1980/81:25, JoU 1980/81:15, rskr 1980/81:73).

Beträffande innebörden av gällande principer och hittillsvarande tillämpning av desamma får utskottet hänvisa till sina uttalanden i betänkandena 1977/78: 12, p. 51 och 1980/81: 15, p. 3.

Hithörande frågor har under senare år varit föremål för överväganden i olika avseenden, bl. a. med anledning av Tuvekatastrofen. År 1979 tillstattes också en särskild utredning för att utreda frågan om ersättning på grund av naturkatastrofer, räddningstjänstkommittén. Syftet med översynen var enligt direktiven främst att pröva om det är möjligt att skapa ett mera heltäckande försäkringsskydd och ett mera enhetligt ersättningsystem än f. n.

Då pågående översyn av gällande ersättningsprinciper får anses omfatta även sådana problem som berörs i motion 774, bör denna inte föranleda någon ytterligare åtgärd från riksdagens sida.

Utskottet, som tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning under punkt J 1, hemställer

1. beträffande viss översyn av reglerna för bidrag vid förlust på grund av naturkatastrof m. m. att riksdagen lämnar motion 1980/81: 774 utan ytterligare åtgärd,
2. att riksdagen till *Bidrag vid förlust på grund av naturkatastrof m. m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 1 000 000 kr.

48. Bidrag till vissa internationella organisationer m. m. och Ersättningar för vissa besiktningar och syneförrättningar. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna J 2–J 3 (s. 161–162) och hemställer

- att riksdagen för budgetåret 1981/82 anvisar
1. till *Bidrag till vissa internationella organisationer m. m.* ett förslagsanslag av 13 133 000 kr.,
  2. till *Ersättningar för vissa besiktningar och syneförrättningar* ett förslagsanslag av 5 000 kr.

Stockholm den 10 mars 1981

På jordbruksutskottets vägnar

EINAR LARSSON

Närvarande: Einar Larsson (c), Svante Lundkvist (s), Arne Andersson i Ljung (m), Maj Britt Theorin (s), Börje StenSSon (fp), Grethe Lundblad (s), Sven Lindberg (s), Filip Johansson (c), Sven Eric Lorentzon (m), Gunnar Olsson (s), Märta Fredrikson (c), Håkan Strömberg (s), Ingvar Eriksson (m), Jan Fransson (s) och Kerstin Sandborg (fp).

Reservationer

1. Kursverksamhet för jordbrukets rationalisering m. m. (punkt 3)

Svante Lundkvist, Maj Britt Theorin, Grethe Lundblad, Sven Lindberg, Gunnar Olsson, Håkan Strömberg och Jan Fransson (alla s) anser att utskottets yttrande fr. o. m. det avsnitt som på s. 5 börjar med "Utskottet vill" och utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

I likhet med motionärerna vill utskottet framhålla att ifrågasättande kursverksamhet är ett viktigt inslag i en aktiv jordbrukspolitik. Genom kursverksamheten förbättras den enskilde jordbrukarens möjlighet att bedriva ett rationellt jordbruk. Detta bör höja effektiviteten och därmed inkomsterna för den enskilde brukaren. Det är därför rimligt att kostnaderna för verksamheten bestrids av jordbrukarna kollektivt. Medel bör avsättas för ändamålet i samband med jordbruksöverläggningarna inom den ram av införselavgiftsmedel som tillerkänns jordbruket. Lantbruksstyrelsen bör dock liksom hittills vara huvudman för verksamheten.

Utskottets ställningstagande innebär att utskottet delar den i motion 1860 uttryckta uppfattningen att budgetmedel inte bör anvisas för kursverksamheten. Utskottet avstyrker således regeringens förslag till medelsanvisning under punkten.

Utskottet hemställer

att riksdagen med anledning av motion 1980/81: 1860 yrkande 1 och med avslag på regeringens förslag som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet i det föregående anfört rörande medel till kursverksamhet till jordbrukets rationalisering m. m. för budgetåret 1981/82.

2. Markförvärv för jordbrukets rationalisering (punkt 5)

Svante Lundkvist, Maj Britt Theorin, Grethe Lundblad, Sven Lindberg, Gunnar Olsson, Håkan Strömberg och Jan Fransson (alla s) anser att

dels den del av utskottets yttrande som på s. 7 börjar med "Utskottet vill" och på s. 8 slutar med "hemställer utskottet" bort ha följande lydelse:

Utskottet har i likhet med motionärerna inte något att erinra mot det i propositionen framförda förslaget att den rörliga kredit som står till lantbruksstyrelsens förfogande för vissa större förvärv av mark, främst skogsmark, höjs med 50 milj. kr. till 250 milj. kr. Däremot anser utskottet det böra starkt ifrågasättas om den förvärvade skogsmarken i första hand skall tillföras det enskilda skogsbruket. Av propositionens formulering synes emellertid detta vara avsikten. Den låga avverkningsnivån inom det enskilda skogsbruket under de senaste åren har skapat problem för skogsindu-

strins råvaruförsörjning. Detta har i sin tur fått starkt negativa effekter för sysselsättning och samhällsekonomi. Det finns mot den bakgrunden inte skäl att förstärka det enskilda skogsbrukets totala markinnehav. Däremot finns det skäl att använda det utbud av skogsmark som nu förekommer till att förbättra ägostrukturen. Detta bör gälla såväl privatskogsbruket som annat skogsbruk. För att detta skall uppnås är det, som framhålls i motion 1860, angeläget att större och väl arronderade markinnehav som försäljs inte styckas sönder. För att ge domänverket möjlighet att bedöma sitt behov av bättre ägostruktur när det gäller skogsmark bör större markområden i första hand erbjudas domänverket.

Vad utskottet nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Då utskottet i övrigt biträder regeringens förslag under punkten hemställer utskottet

dels utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. beträffande lantbruksstyrelsens förvärv av skogsmark att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet med anledning av motion 1980/81: 1860 yrkande 2 anfört,

3. Bidrag till permanent skördeskadeskydd (punkt 15)

Svante Lundkvist, Maj Britt Theorin, Grethe Lundblad, Sven Lindberg, Gunnar Olsson, Håkan Strömberg och Jan Fransson (alla s) anser att utskottets yttrande fr. o. m. det avsnitt på s. 14 som börjar med "Utskottet vill" och utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

Utskottet finner i nuvarande ansträngda budgetläge att det är ytterst angeläget att budgeten inte belastas med utgifter som inte är absolut nödvändiga. Som i det föregående anförts uppgår behållningen på skördeskadefonden f. n. till omkring 405 milj. kr. Regeringens förslag till anslagsminskning framgår mot bl. a. denna bakgrund som alltför begränsat. I motion 1860 upprepas ett från socialdemokratiskt håll vid flera tillfällen framlagt förslag om att beroende på fondens storlek inte tillföra densamma ytterligare statsbidragsmedel. Utskottet anser att motionärernas bedömning är riktig. I likhet med motionärerna anser således utskottet att skördeskadefonden för budgetåret 1981/82 inte bör tillföras ytterligare budgetmedel. I enlighet med gällande fördelningsprincip bör därmed också jordbrukets skördeskadeavgift minskas med motsvarande belopp. Vad nu anförs överensstämmer också med innebörden i motion 1015.

Utskottet hemställer således

- att riksdagen med bifall till motion 1980/81: 1015 och motion 1980/81: 1860 yrkande 3 avslår regeringens förslag om anslag till Bidrag till permanent skördeskadeskydd för budgetåret 1981/82.

4. Administration av permanent skördeskadeskydd m. m. (punkt 16)

Svante Lundkvist, Maj Britt Theorin, Grethe Lundblad, Sven Lindberg, Gunnar Olsson, Håkan Strömberg och Jan Fransson (alla s) anser att utskottets yttrande fr. o. m. det avsnitt på s. 15 som börjar med "Utskottet vill" och utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

Utskottet finner mot bakgrund av det ansträngda budgetläget starka skäl för att tillmötesgå motionärernas krav på viss begränsning av statistikproduktionen på jordbrukets område. En minskning av anslaget med i motionen föreslaget belopp bör kunna genomföras utan att det pågående arbetet inom den förra året tillsätta statistikutredningen på ett olämpligt sätt föregrips. Det bör framhållas att även ekonomiministern i budgetpropositionen (bil. 10 s. 28) ansett att det i avvaktan på utredningens förslag bör kunna bedrivas ett besparings- och rationaliseringsarbete. Utskottet biträder därför motionsyrkandet.

Då utskottet i övrigt inte har någon erinran mot regeringens förslag hemställer utskottet

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motion 1980/81: 1860 yrkande 4 till *Administration av permanent skördeskadeskydd m. m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 35 197 000 kr.

5. Sveriges lantbruksuniversitet: Förvaltningskostnader och Driftkostnader (punkt 25)

Arne Andersson i Ljung (m), Börje Stensson (fp), Sven Eric Lorentzon (m), Ingvar Eriksson (m) och Kerstin Sandborg (fp) anser att

dels den del av utskottets yttrande som på s. 19 börjar med "Enligt vad" och på s. 20 slutar med "motsvarande belopp" bort ha följande lydelse:

Utskottet vill i anslutning till de nu aktuella motionerna understryka att utskottets uttalanden rörande skogsskolans värde från olika synpunkter givetvis bör vara vägledande vid de fortsatta övervägandena angående skogsteknikerutbildningen och den skogliga utbildningen över huvud taget. Enligt vad utskottet erfarit arbetar man f. n. inom regeringskansliet med att utforma direktiv till den av riksdagen förordade utredningen rörande den skogliga eftergymnasiala utbildningen. Det kan förutsättas att man genom en sådan översyn erhåller underlag för överväganden rörande skogsskolans verksamhet på längre sikt. Likaså torde utredningen bidra till att klargöra behovet av ett eventuellt statligt engagemang i denna typ av utbildning. Frågan om statligt bidrag till skogsskolan bör enligt utskottets mening anstå till dess underlag erhållits för en mera grundlig prövning av förutsättningarna för ett sådant engagemang. På grund härav och med hänvisning till de krav på sträng återhållsamhet med nya statliga åtaganden som i rådande budgetläge är motiverade är utskottet f. n. inte berett förör-

da att statliga medel anvisas till driften av Gammelkroppa skogsskola. Det får förutsättas att regeringen och huvudmännen för skogsskolan under tiden utredningen pågår tillsammans kan finna en lösning som säkerställer utbildningen t. v.

dels utskottets hemställan under 1 och 2 bort ha följande lydelse:

1. beträffande statligt stöd till skogsskolan i Gammelkroppa att riksdagen avslår motionerna 1980/81: 469 och 1980/81: 585, såvitt nu är i fråga,
2. att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motionerna 1980/81: 469 och 1980/81: 585, såvitt nu är i fråga, till *Sveriges lantbruksuniversitet: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 291 813 000 kr.

6. Miljövärdhetsforskning (punkt 37)

Svante Lundkvist, Maj Britt Theorin, Grethe Lundblad, Sven Lindberg, Gunnar Olsson, Håkan Strömberg och Jan Fransson (alla s) anser att utskottets yttrande fr. o. m. det avsnitt som på s. 25 börjar med "Som utskottet" och utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

Utskottet ansluter sig till de uttalanden som gjorts bl. a. i motion 1379 om miljöforskningens värde från olika synpunkter. Som motionärerna anfört är naturvårdsverkets krav i anslutning till denna anslagsrubrik väl underbyggda och omfattar projekt som är nödvändiga om vi skall få de kunskaper som behövs för att driva en aktiv politik för en bättre livsmiljö. Utskottet biträder således i motionerna 1094, 1379 och 1860 framförda krav på en ytterligare uppräknig av anslaget med 5,4 milj. kr.

Utskottet hemställer

- att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motion 1980/81: 1094 yrkande 6 c, motion 1980/81: 1379 yrkande 10 och motion 1980/81: 1860 yrkande 5 till *Miljövärdhetsforskning* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 45 700 000 kr.

7. Undersökningar av hälso- och miljöfarliga varor (punkt 39)

Svante Lundkvist, Maj Britt Theorin, Grethe Lundblad, Sven Lindberg, Gunnar Olsson, Håkan Strömberg och Jan Fransson (alla s) anser att utskottets yttrande fr. o. m. det avsnitt på s. 27 som börjar med "Utskottet vill" och utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

Utskottet vill för sin del understryka det angelägna i att produktkontrollnämnden erhåller tillräckliga resurser för sitt viktiga arbete med att klarlägga olika kemiska ämnens skadeverkningar. Undersökningar pågår bl. a. i fråga om bly, kadmium och bekämpningsmedel. Enligt utskottets mening

är naturvårdsverkets krav i anslutning till denna anslagspunkt väl underbyggda. Utskottet tillstyrker därför i motionerna 1094, 1379 och 1860 framförda yrkanden om en ytterligare uppräknig av anslaget med 255 000 kr.

Utskottet hemställer

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motion 1980/81: 1094 yrkande 6 d, motion 1980/81: 1379 yrkande 11 och motion 1980/81: 1860 yrkande 6 till *Undersökningar av hälso- och miljöfarliga varor* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 4 255 000 kr.

